

CRD IV tiedotustilaisuus

Finanssivalvonnan tiedotustilaisuus valvottaville

15.11.2011

- Avaus; EBAn uudet vakavaraisuusvaatimukset pankeille
 - Yleiskatsaus sääntelytilanteeseen
 - Uusi sääntely-ympäristö
 - Sanktiot
 - Omat varat
 - Pääomapuskurit ja makrovakaustyökalut
 - Vähimmäisomavaraisuusaste
- Pilari II
 - Likviditeettiriski
 - Luotettava hallinto
 - Systemisesti merkittävät rahoituslaitokset
 - Muutokset vähimmäisvakavaraisuusvaatimukseen osana EU:n yhteistä sääntökirjaa
 - Loppukeskustelu

TAUKO

EBA:n uudet vakavaraisuusvaatimukset pankeille

Jukka Vesala

- Sijoittajat edellyttävät pankeilta vahvaa vakavaraisuutta etenkin valtionlainariskejä vastaan
- Vakavaraisuuden vahvistaminen on edellytys jälleenrahoituksen saatavuudelle kohtuulliseen hintaan ja siten pankkien luotonantokyvyille
- EBA: Kasvaneiden riskien vuoksi arviota pankkien lisäpääomitustarpeista nostettu kesän stressitestistä
 - Pankeille jäätävä vahva vakavaraisuuspuskuri yli minimivaateiden valtionlainojen arvostustappioiden jälkeenkin
 - 27.10.2011 julkistettiin lisäpääomitustarpeet 70 pankille kesäkuun 2011 tietojen perusteella
 - Lopulliset pääomat tarpeet vahvistetaan marraskuussa pohjautuen pankkien syyskuun lopun tietoihin

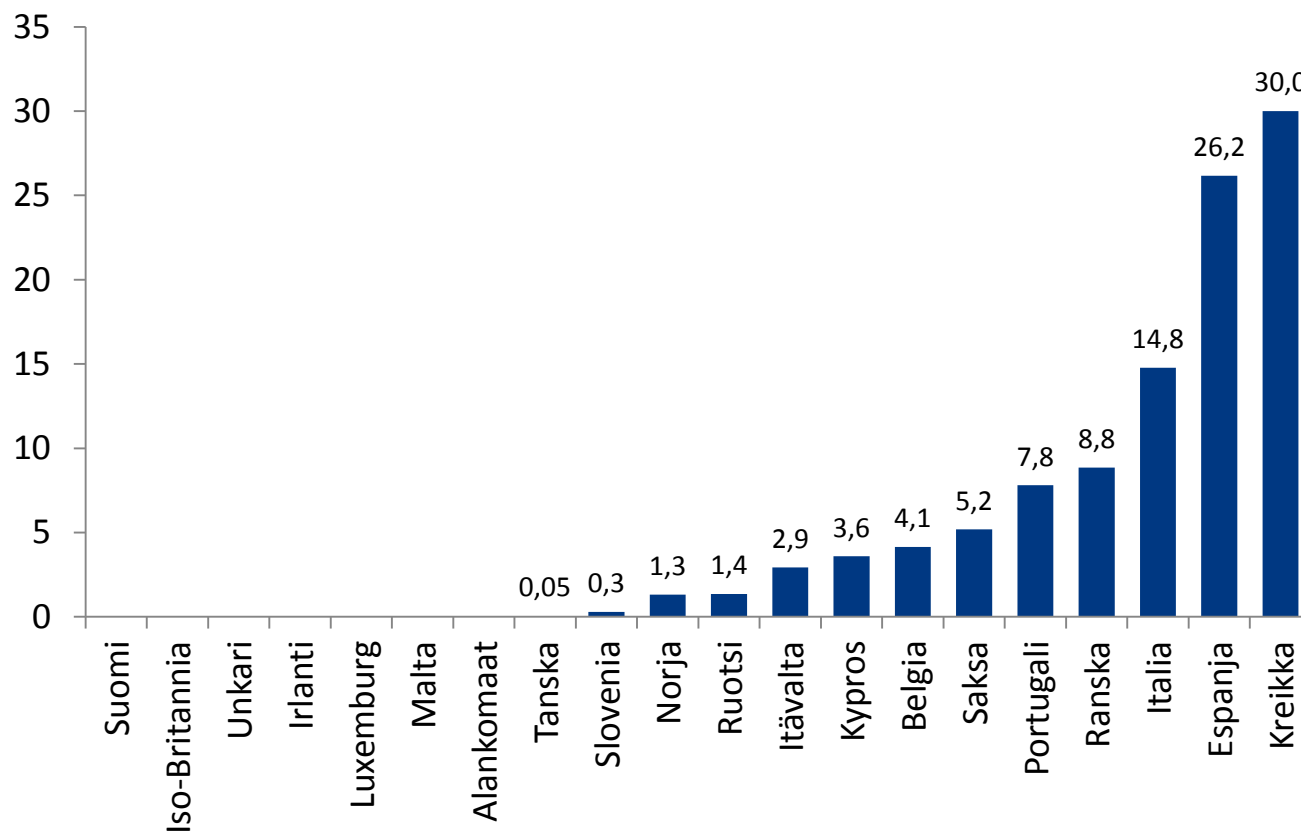
- 9 %:n tilapäinen ydinpääomavaatimus (Core Tier 1) kaikkien EU-maiden valtionlainojen arvostustappioiden (netto) jälkeen
 - Merkittävästi nostettu vaade; kesän stressitestissä vaatimus oli 5%
- Valtiolainojen markkinaehtoinen käsittely pääomatarpeen arvioinnissa
 - Kirjanpitokäsittelystä riippuen valtionlainojen markkina-arvo syyskuussa tai joukkolainakoroista laskettu arvonalennus (haircut)
 - Esim. Kreikan lainat markkinahintaan tai keskimäärin 70% arvonalennus (maturiteetista riippuen)
- Vaadittu ydinpääoma on korkealuokkaista pääomaa, jolla pankki kykenee kattamaan tappioita rajoituksetta:
 - Osakepääoma (tai vastaavat erät) ja kertyneet voittovarot
 - Valtioiden merkitsemät hybridi-instrumentit ja/tai uudet yksityisten sijoittajien hybridi-instrumentit (EBA:n määrittämät kriteerit)
- Pankeilta edellytetään oman valvojan hyväksymää pääomitus-suunnitelmaa (12/2011) ja vakavaraisuustavoitteen saavuttamista 6/2012 mennessä

EBA:n alustava arvio EU-pankkien pääomitustarpeesta (julkaistu 27.10.2011)

Alustava arvio 70 eurooppalaisen pankin pääomatarpeesta maittain (yht 106 mrd euroa)

mrd. euroa

- Pankit voivat kattaa pääomavajeen pääasiassa seuraavilla tavoilla:
 - Kerryttämällä voittovarojaan ja vähentämällä voitonjakoa (osinkoja ja bonuksia),
 - Keräämällä sijoittajilta lisää pääomaa,
 - Pienentämällä riskipainotettuja saamisiaan (esim. myymällä omaisuutta tai vähentämällä luotonantoa), tai
 - Turvautumalla valtiontukeen.
- Toistaiseksi ilmoitettujen suunnitelmien mukaan suurin osa pankeista aikoo kattaa vajeen usean toimenpiteen yhdistelmänä
 - Useimmat pankit aikovat kerryttää voittovaroja, konvertoida olemassa olevia hybridi-instrumentteja osakepääomaksi ja/tai pienentää riskipainotettuja saamisia
 - Uuden pääoman hakemisesta sijoittajilta tai valtiolta on ilmoittanut vain muutama pankki
- Valvojat pyrkivät estämään äkkinäisen luotonannon vähentämisen vakavaraisuustavoitteen saavuttamiseksi

Yleiskatsaus sääntelytilanteeseen

Taina Erovaara-Williams

- Basel III: Baselin komitean suositus vakavaraisuussäätelyyn tiukentamiseksi ja uudeksi likviditeettiriskisäätelyksi 12/2010
 - Suositus koskee suuria kansainvälisiä pankkeja
 - Suosituksissa asetetaan vaatimusten minimitaso
 - Vaatii kansallisen täytäntöönpanon

- CRD IV / CRR = Basel III -suositusten täytäntöönpano Euroopassa
 - Euroopalta ensimmäisenä maailmassa **ehdotus** sitovaksi lainsäädännöksi (Komission ehdotus julkaistiin 7/2011)
 - Euroopan rahoitusmarkkinoiden erityispiirteet huomioiden

 - Aikaisemmat vakavaraisuusdirektiivit (2006/48/EY ja 2006/49/EY) korvataan luottolaitosdirektiivillä (CRD IV) ja -asetuksella (CRR)
 - EU-lainsäädäntö koskee kaikkia luottolaitoksia ja lähtökohtaisesti myös sijoituspalveluyrityksiä

Direktiivissä (CRD IV)

- Jäsenvaltioille ja valvojille asetetut vaatimukset
- Valvottavien riskienhallintaa ja luotettavaa hallintoa koskevat vaatimukset, jotka vaativat täydentävää kansallista lainsäädäntöä, tai joilla on linkkejä muuhun kansalliseen lainsäädäntöön
- Asetetaan vaatimusten minimitaso, joten kansallisessa täytäntöönpanossa voi olla mahdollista asettaa tiukempiakin vaatimuksia

Asetuksessa (CRR)

- Yksityiskohtaiset vaatimukset valvottaville vakavaraisuus- ja likviditeettiriskivaatimusten laskennasta
- Suoraan jäsenmaita sitovaa lainsäädäntöä (maksimiharmonisointi)
 - EU:n yhteinen sääntökirja (Single Rule Book)
- Komission ehdotus Euroopan neuvoston ja parlamentin käsittelyssä – EU-lainsäädännön **lopullinen sisältö** selviää vasta 2012 puolivälissä

Komission direktiivimuutosehdotus

Säätelyn osa-alue / CRD 4	Sisältö	Voimaantulo
Toimiluvat, liiketoiminnan harjoittaminen, valvontayhteistyö	<ul style="list-style-type: none">• tarkennuksia valvojayhteistyöhön ja home-host -asioihin	2013
Sanktiot	<ul style="list-style-type: none">•Vahvemmat sanktiomahdollisuudet•Sanktiomahdollisuuksien harmonisointi EU:ssa	2013
Viranomaisvalvonta	<ul style="list-style-type: none">•Valvonnan tehostaminen – riskiperusteisuuden korostuminen	2013
Luotettava hallinto	<ul style="list-style-type: none">•Ylimmän johdon valvontavastuu•Riskienhallinnan ja –valvonnan korostuminen•Palkitseminen	2013
Pilari II	<ul style="list-style-type: none">• Myös makrovakausvalvontaväline	2013
Uudet pääomapuskurit	<ul style="list-style-type: none">•Yleinen pääomaa säilyttävä puskuri•Vastasyklinen puskuri	2016 alkaen, 2019 voimaan täysimääräisesti

Komission asetusehdotus

Säätelyn osa-alue / CRR	Sisältö	Voimaantulo
Likviditeettiriski	<ul style="list-style-type: none">•Maksuvalmiusvaatimus (LCR)<ul style="list-style-type: none">•Yleinen•Yksityiskohtainen•Pysyvän varainhankinnan vaatimus (NSFR)	<ul style="list-style-type: none">•Yleinen LCR 2013•raportointi (LCR&NSFR) viimeistään 2013•Yksityiskohtainen LCR 2015•NSFR 2018?
Omat varat	<ul style="list-style-type: none">•Hyvälaatuisen pääoman määrän lisääminen – tiukat hyväksymiskriteerit•Vähennysten käsittelyn harmonisointi	<ul style="list-style-type: none">•2013 alkaen, täysimääräisenä voimaan 2019
Vähimmäisomavaraisuusaste	<ul style="list-style-type: none">•Ei-riskiperusteinen ratio•Valvonnan väline	<ul style="list-style-type: none">•Raportointi 2013•Julkaisuvelvollisuus 2015•Voimaan 2018?
Vastapuoliriski	<ul style="list-style-type: none">•Merkittävät tiukennukset, mm. CVA-laskenta	2013
Vähimmäisvakavaraisuusvaatimusten harmonisointi	<ul style="list-style-type: none">•Kansallisten optioiden poistaminen•Mm. kiinteistövakuudellisten luottojen käsittely	2013

Uusi sääntely-ympäristö EU:ssa

Olli Laurila

- Lissabonin sopimuksen vaikutukset nk. Lamfalussy-prosessiin
- Euroopan valvontaviranomaisten (ESAt) perustaminen ja niille annetut säätelyvaltuudet
 - Euroopan pankkiviranomainen (EBA)
 - Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen (ESMA)
 - Euroopan vakuutus- ja lisäeläkeviranomainen (EIOPA)
- Yhä pidemmälle menevä harmonisointi ("Single rule book")
 - Asetusten käyttäminen direktiivien sijaan
 - Asetukset jäsenvaltioissa suoraan sovellettavia (voimassa sellaisenaan) → ei panna täytäntöön Suomen lainsäädännöllä tai Fivan määräyksillä
 - ESOjen säätelyvaltuudet
 - Sitovat tekniset standardit
 - Ohjeet ja suositukset

■ Nk. Lamfalussy-prosessi

- Erityisesti 2-tason sääntelyyn uusia instrumentteja, muutoksia toimivaltuuksiin

Taso 1
Komissio / Neuvosto / EP

- Puitedirektiivi/-asetus

Taso 2
Komissio / ESA:t

- **Säädösvallan siirto**
- **Täytäntöönpanosäädökset**

Taso 3
ESA:t

- **ESOjen ohjeet ja suositukset**, muut toimenpiteet
- Valvojien välinen yhteistyö

Taso 4
Komissio

- Komission tehostettu täytäntöönpano

2-tason sääntelyn vaihtoehdot (1)

Säädösvallan siirto
(TFEU 290 artikla)

Täytäntöönpanosäädökset
(TFEU 291 artikla)

Komission
säädos-
valmistelu

Delegoidut säädökset

- Komissio valmistelee
- ESan neuvo
- Komission asetus tai direktiivi

Komission täytäntöönpanosäädökset

- Komissio valmistelee
- ESan neuvo
- Komission asetus tai direktiivi

Sitovat
tekniset
standardit
(BTS)

Tekniset sääntelystandardit (RTS)

- ESA-asetusten 10-14 artikla
- ESA valmistelee
- Komission asetus (tai päätös)

Tekniset täytäntöönpanostandardit (ITS)

- ESA-asetusten 15 artikla
- ESA valmistelee
- Komission asetus (tai päätös)

2-tason sääntelyn vaihtoehdot (2)

- Valittava 2-tason sääntelyinstrumentti päätetään 1-tasolla
- CRD IV:ssä ja CRR:ssä käytetään kaikkia edellä mainittuja 2-tason sääntelyinstrumentteja
 - Esim. EBAlla yli 50 valtuutussäännöstä antaa teknisiä sääntelystandardeja ja teknisiä täytäntöönpanostandardeja

- ESAt antavat 3-tasolla ohjeita ja suosituksia ("Guidelines and recommendations")
 - ESA-asetusten 16 artikla
- Kohdistuvat kansallisiin viranomaisiin ja/tai finanssimarkkinoilla toimiviin
- Käännetään EU:n virallisille kielille (ainakin yleensä)
- Eivät oikeudellisesti velvoittavia, mutta:
 - Kansallisten viranomaisten ja finanssimarkkinoilla toimivien pyrittävä noudattamaan ohjetta / suositusta ("every effort to comply")
 - Kansallisilla viranomaisilla noudata tai selitä -velvollisuus ("comply or explain")
 - Jos ohje / suositus edellyttää, myös finanssimarkkinoilla toimivien ilmoitettava, noudattavatko ne ohjetta / suositusta

Sanktiot

Olli Laurila

- Ehdotuksen taustalla komission joulukuussa 2010 julkaisema koko finanssisektoria koskeva konsultaatio ”Reinforcing sanctioning regimes in the financial services sector”
- Tavoitteena tehostaa sääntelyn noudattamista ja yhdenmukaistaa eri jäsenvaltioiden sanktiovaltuuksia ja -käytäntöjä
- Komissio julkaisi 20.10.2011 ehdotukset rahoitusvälineiden markkinat –direktiivin (MiFID) ja markkinoiden väärinkäyttödirektiivin muuttamisesta
 - Sanktioiden osalta vastaava malli kuin CRD IV-ehdotuksessa
- Vireillä myös kansallinen hanke arvopaperimarkkinalainsäädännön kokonaisuudistuksesta
 - Mm. seuraamusjärjestelmän kehittäminen arvopaperimarkkinoilla
 - Hallituksen esitys keväällä 2012

- Direktiiviehdotuksen artiklat 65-70
- Kyse minimiharmonisoinnista → jäsenvaltio voisi säätää kansallisesti direktiiviä tiukemmista/täydentävistä vaatimuksista
- Ehdotus kattaa vain hallinnolliset sanktiot, ei rikosseuraamuksia
- Sanktioilla (administrative sanctions and measures) tarkoitetaan ehdotuksessa
 - FivaL:n tarkoittamia hallinnollisia seuraamuksia (esim. julkinen huomautus, seuraamusmaksu)
 - eräitä muita FivaL:n mukaisia valvontavaltuuksia (esim. toimiluvan peruuttaminen, valvottavan ylimmän johdon toiminnan määräaikainen rajoittaminen)
- Ehdotuksessa käsitellään erikseen muita valvontaviranomaisen käytettävänä olevia valvontavaltuuksia (mm. artikla 64)

- Sanktioita tulee voida määrätä CRD IV:n ja CRR:n keskeisten vaatimusten rikkomisesta
 - Valvottavien osalta esim. hallinnon luotettavaa järjestämistä, suuria asiakasriskejä ja raportointivelvoitteita koskevan sääntelyn laiminlyönti
 - Muiden kuin valvottavien osalta esim. luottolaitostoiminnan harjoittaminen ilman toimilupaa ja merkittävien omistusosuuksia hankintaa koskevien ilmoitusten laiminlyönti
- Sanktioita tulee voida määrätä sekä oikeushenkilöille että luonnollisille henkilöille (esim. valvottavan ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt)
 - Suomen kannalta erityisen ongelmallista luonnollisille henkilöille ehdotetut seuraamusmaksut (suhde rikosoikeudelliseen seuraamusjärjestelmään)
- Sanktiovalikoimaan on kuuluttava ainakin toimiluvan peruuttaminen, valvottavan ylimmän johdon toiminnan määräaikainen rajoittaminen, kieltopäätökset/uhkasakot, julkiset huomaukset ja seuraamusmaksut
 - FivaL:sta puuttuu seuraamusmaksuja koskevat säännökset

- Seuraamusmaksujen suuruus
 - oikeushenkilölle määrättävän seuraamusmaksun maksimimäärän on oltava vähintään 10 % edellisen vuoden liikevaihdosta
 - luonnolliselle henkilölle määrättävän seuraamusmaksun maksimimäärän on oltava vähintään 5 miljoonaa euroa
 - seuraamusmaksun on kuitenkin aina oltava vähintään kaksi kertaa rikkomuksella saavutettu hyöty, jos se voidaan määrittää
- Sanktiota valittaessa ja seuraamusmaksun suuruutta arvioitaessa on otettava huomioon mm. rikkomuksen vakavuus ja kesto, saatu hyöty, sanktion kohteen taloudellinen asema ja yhteistyö valvojan kanssa asian selvittämisessä
- EBA antaisi asiaan liittyviä ohjeita kansallisille valvontaviranomaisille
- Annettu sanktio on julkistettava, paitsi jos julkistaminen voi vakavasti vaarantaa rahoitusmarkkinoiden vakauden

Omat varat

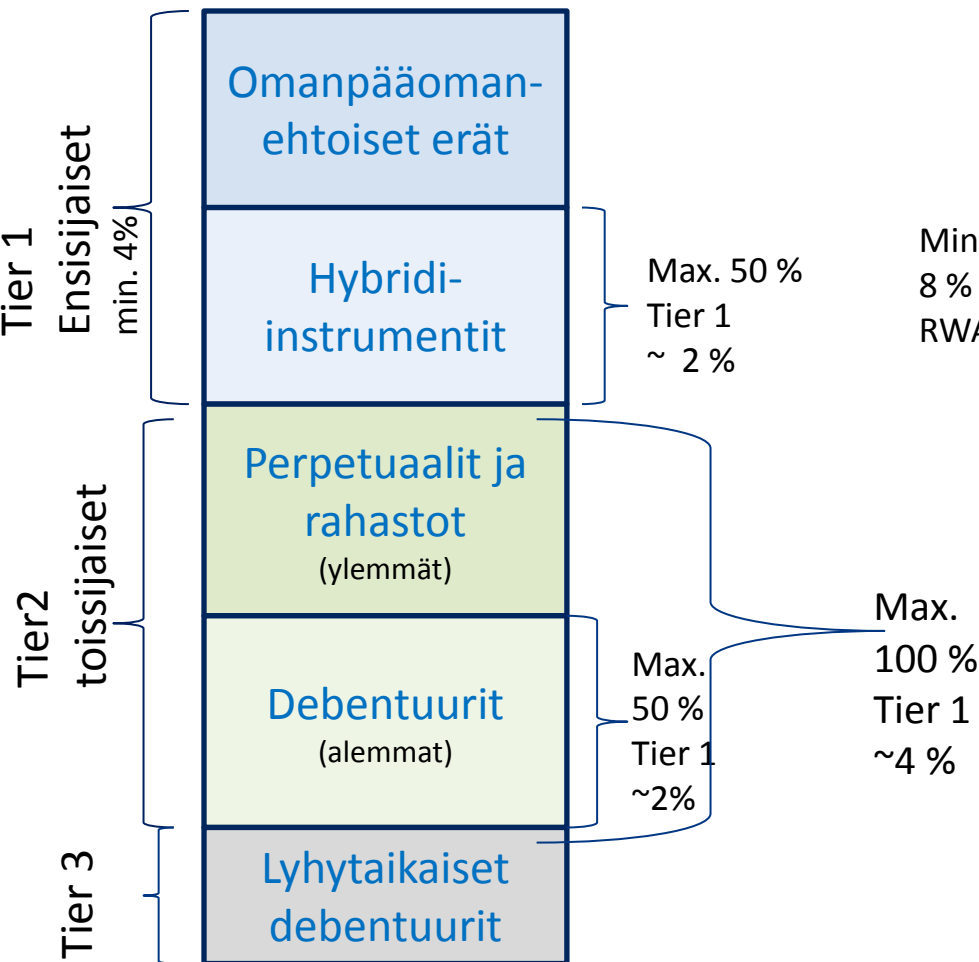
Minna Sahari

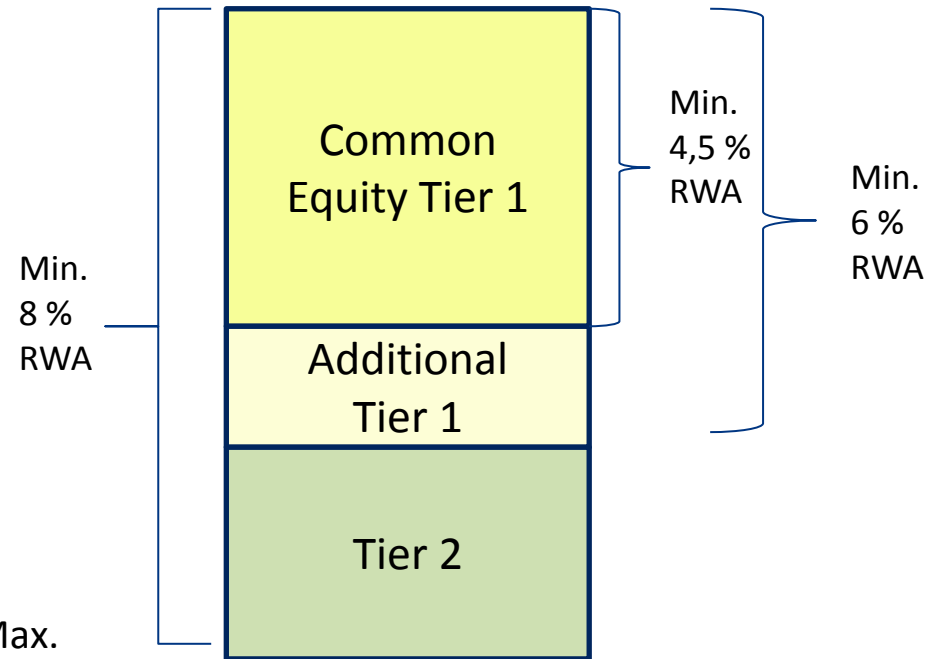
Omien varojen rakenne nyt ja tulevaisuudessa

Nykyinen

Tuleva 1.1.2013 →

Minimivakavaraisuusvaatimus edelleen 8 % riskipainotetuista eristä, mutta vaatimuksista suurempi osa on täytettävä parempilaatuisemmalla pääomalla

CRR: Pääomaan liittyvät siirtymäjärjestelyt

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	1.1. 2019
Minimi CET1	3,5%	4,0%	4,5 %	4,5%	4,5%	4,5%	4,5%
Yleinen pääomapuskuri (Capital Conservation Buffer)				0.625%	1,25%	1,875 %	2,5%
Minimi CET1 + yleinen pääomapuskuri	3,5%	4,0%	4,5%	5,125%	5,75%	6,375 %	7,0%
Vähennykset		20%	40%	60%	80%	100%	100%
Minimi Tier 1	4,5%	5,5%	6,0%	6,0%	6,0%	6,0%	6,0%
Minimi kokonaispääoma	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%	8,0%
Minimi kokonaispääoma + yleinen pääomapuskuri	8,0%	8,0%	8,0%	8,625%	9,25%	9,875 %	10,5%
Pääomainstrumentit, jotka eivät täytä enää CET1- , AT1- ja T2-vaatimuksia	90%	80%	70%	60%	50%	40%	30%

- Euroopan komission heinäkuussa 2011 julkaisema asetusehdotus (CRR) noudattaa pitkälti Baselin pankkivalvontakomitean kantoja
- Omien varojen eri lajeihin luettaville pääomainstrumenteille on pitkät ja ankarat vaatimuslistat, joiden tavoitteena on yhtenäistää maailmanlaajuisesti erityisesti ensisijaisiin omiin varoihin luettavien oman pääoman erien sisältö (ns. CET1)
- EBAn kanta parlamentin käsittelyssä: EBAn ylläpitämään luetteloon CET1-instrumenteissa hyväksytään vain ehdot täyttävät korkealaatuiset pääomainstrumentit ja vain sellaiset instrumentit voidaan lukea CET1-eriin, tämä tulisi lisätä artiklaan
 - EBAn puheenjohtaja Andrea Enria EU-parlamentissa 11.10.2011
 - <http://www.eba.europa.eu/News--Communications/Speeches/2011.aspx>

- Erityisesti CET1-pääomainstrumenttien etuoikeuksien ja poikkeusten kieltö vaatii yhtenäisiä ehtoja osakkeilta, osuuksilta ja lisäosuuksilta yms. Instrumenteilta (komission ehdotus perustuu substance over form-periaatteeseen)
 - Neuvotteluissa eräät muut jäsenmaat ovat esittäneet, että tekstistä tulisi näkyä termi ”tavallinen osake”, kompromissiehdotus termi otettaisiin resitaaleihin
 - Suomi on tehnyt muutosesityksen suosivan osingonjaon/koronmaksun sallimisesta, jää nähtäväksi, muuttuuko asetuksen sisältö
- Komissio on ehdottanut vuosittain alenevaa siirtymäaika vuodel 2021 loppuun asti kaikille, vanhoille CET1-pääomainstrumenteille, kun se Basel III:ssa on rajattu ei-osakeyhtiömuotoisille
- Siirtymäaika koskee ennen 20.7.2011 liikkeeseen laskettuja pääomainstrumentteja, kun Basel III:ssa se oli jo 10.9.2010
 - EBAssa tutkitaan, tulisiko CEBSin ohje omanpääomanehtoisista instrumenteista tehdä sitovaksi, kun ”vanhoihin” pääomainstrumentteihin sovelletaan siirtymäaika koskevia säännöksiä
- Kaikkiin pääomainstrumentteihin liitettävä tappionkattamismekanismi elinkelpoisuuden turvaamiseksi on tulossa vasta syksyllä komission kriisinhallinta-ehdotuksen yhteydessä (näkyä nyt vain resitaaleista)
- Neuvostossa on keskusteltu myös vähemmistöosuuksista ja mitä vaatimuksia niillä voidaan kattaa (79 artiklan a kohdan i ja/tai ii –alakohtien poisto ja direktiivin 100 artiklan tai 476 artiklan lisääminen)

- Vakuutusyhtiöeriä on edelleen mahdollista käsitellä finanssikonglomeraattidirektiivin (FICOD) mukaisilla laskentamenetelmillä
- EBA, EIOPA ja ESMA valmistelevat luonnosta tekniseksi sääntelystandardiksi FICOD-laskentamenetelmien johdonmukaisesta soveltamisesta CRR:n, Solvenssi II:n ja FICOD:n mukaisissa laskelmissa
 - Työryhmä on asetettu, puheenjohtajana Marja Nykänen, ensimmäinen kokous 14.11.
- Eurooppalainen tulkinta ”regulatory scope of consolidation” – käsitteen sisällöstä, jossa otetaan huomioon konglomeraatti-liiketoimintamalli
 - Osa EU-maista vastustaa tätä käsittelytapaa ja esittää kohdan poistamista, sillä ne pitävät varovaisempänä käsittelytapana vakuutusyhtiöerien vähennystä
 - Osa voisi hyväksyä, jos tekstiä tarkennettaisiin jotenkin
 - Basel: keskustelua asiasta on jatkettu ja vaaditaan edelleen sitä, että eurooppalaisen käsittelyn tulee olla yhtä tiukkaa
 - Enrian lausunto EU parlamentissa: ”not to offer easy routes to circumvent the strict rules on bank capital”
- FICOD1-muutokset lisätään CRR - ehdotukseen sen jälkeen, kun ne on marraskuussa julkaistu EU:n virallisessa lehdessä

- Euroopan komissio tulee antamaan useita teknisiä sääntelystandardeja 1.1.2013 jälkeen omista varoista
- EBA on aloittanut teknisten sääntelystandardiluonnosten valmistelun
- Tavoitteena on, että ensimmäiset standardiluonnokset tulisivat lausunolle huhtikuussa 2012
 1. Pääomainstrumentit: jaetaan ehkä useampaan osaan CET1 ja AT1/T2
 2. CET1-omista varoista tehtävät vähennykset
 - Euroopan komissio ei näe estettä lausunnoton aloittamiselle, vaikka asetus ei ole vielä tässä vaiheessa lopullinen
- Luonnoksissa teknisiksi sääntelystandardeiksi on otettu huomioon Baselin pankkivalvontakomitean käymät keskustelut ja erityisesti julkaisu ”**Basel III definition of capital – Frequently asked questions**”
<http://www.bis.org/publ/bcbs204.htm>
- Omien varojen uudistetut pilari 3 julkistamisvaatimukset pyritään yhtenäistämään Baselin vaatimusten ja EU:n Corep-raportoinnin kanssa
 3. Julkistamisvaatimukset – lausunolle todennäköisesti hieman myöhemmin

1. Voitosta vähennettävät ennakoitavissa olevat kulut ja osingot (24 artiklan 3 kohta)
 - Koskee kahta tilannetta: 1) vahvistamattoman tilinvuoden voiton ja 2) tilikauden aikaisen voiton lukemista omiin varoihin
 - Kulu: mikä tahansa taloudellinen velvoite (tietoa, muttei vielä kirjattu)
 - Osinko: Jos olemassa valvottavan toimielimen ehdotus, tämä määrä vähennetään. Muussa tapauksessa joko osinkopolitiikan mukainen tai määrä, jonka valvottava yleensä jakaa (historiatiedot tarpeeksi pitkältä ajanjaksolta)
2. Ei-osakeyhtiömuotoiset valvottavat (25 artiklan 2 kohdan a alakohta)
 - Ei ole helposti yksiselitteisesti määriteltävissä
 - Erilaisia lähtökohtia:
 - Vertailu osakeyhtiöön: voiton tuottaminen omistajille
 - Rekisteröinti
 - Toteutetaan valvojien kesken kysely eri yhtiömuotojen piirteistä
 - Suomessa: todennäköisesti osuuspankit ja muut osuuskuntamuotoiset yhteisöt, säästöpankit, hypoteekkiyhdistys. Säästöpankkiosakeyhtiö jäänee määritelmän ulkopuolelle.
 - Tarkoitus on koota listaan mahdolliset yhteisötyypit, mutta ei kuitenkaan nimilistaa

3. Piirteet, jotka voivat heikentää ei-osakeyhtiömuotoisen valvottavan tilaa markkinastressin aikana (25 artiklan 2 kohdan b alakohta)
 - Kriteerit samat: permanence, flexibility of payments ja loss absorption
 - Esimerkiksi instrumentin lunastus: Valvottavalla tulisi olla oikeus kieltäytyä tai rajoittaa sen määrää markkinastressitilanteessa
 - Markkinastressin määritelmä – vaikea määrittää, oleellista, että sen vaikutuksesta valvottavan asema vaikeutuu
4. Välillinen rahoitus (26 artiklan 3 kohdan a alakohta)
 - Luonnoksen sisältöön on vaikuttanut selvitys islantilaisten pankkien toiminnasta ennen kriisiä: keskinäinen rahoitus, vakuudeksi antaminen
 - <http://sic.althingi.is/> , katso Chapter 21, section 21.2.1.4 Weak equity
5. Jakamattomat voittovarot (26 artiklan 3 kohdan b alakohta)
 - Määritellään kansallisessa lainsäädännössä ja valvottavien yhtiöjärjestyksessä/säännöissä
 - Lasketaan soolotasolta, ei konsolidoidulta tasolta
6. Ei-osakeyhtiömuotoisten pääomainstrumenttien lunastusrajoitukset (27 artiklan 6 kohta)
 - Joissakin maissa voi olla lainsäädännössä kielletty lunastaminen, jolloin yhteisöllä tulisi olla mahdollisuus rajoittaa lunastamista
 - Kuvaa vaatimukset, joita asetetaan yhteisön asettamille rajoituksille

7. Lunastuskannustin (49 artiklan 2 kohdan a alakohta)
 - Ei pelkästään koronnosto, muitakin esimerkkejä mm. Baselin FAQ
8. Pääoman arvonalentamisen luonne (write-down) (49 artiklan 2 kohdan b alakohta)
9. Kynnysarvon alittumisen liittyvät menettelyt ja niiden ajoittaminen (49 artiklan 2 kohdan c alakohdan i kohta) – tilintarkastus tarpeen?
10. Piirre, joka estäisi pääomittamisen (49 artiklan 2 kohdan d alakohta)
11. Välillinen liikkeeseenlasku (49 artiklan 2 kohdan e alakohta)

12. Pääomainstrumenttien lunastus (73 artiklan 3 kohta)
13. Erillisyhtiön liikkeeseenlaskut: minimaalinen ja merkityksetön (78 artiklan 2 kohta)
14. Siirtymäsäännösten soveltaminen (465 artiklan 3 kohta)

Pääomapuskurit ja makrovakaustyökalut

Peik Granlund

Yleinen pääomapuskuri (Capital Conservation Buffer) (1)

- **Perusta:** BCBS 12/2009 s. 68 (procyclicality), Commission Services Staff Working Document 2/2010 s. 52 (countercyclical measures), BCBS:n päätös 9/2010 (taso ja aikataulu), BCBS regulatory framework 12/2010 sekä BCBS 6/2011 ja komission direktiiviehdotus (7/2011)
- **Funktio:** Puskuri on pysyvä ja täydentää pääomavaatimusta. Omaa pääomaa (common equity) on oltava 2,5% yli pääomavaatimuksen (yhteensä: 7,0% common equity, 8,5% tier 1 ja 10,5% total). Jos vaatimus ei täyty, voittojen (earnings) jakoa ulos pankista rajoitetaan erillisen taulukon mukaisesti. Pankin toimintaan ei puututa muuten. Puskuri kohtelee kaikkia pankkeja samalla tavalla.
- **Päätöksenteko:** G20-tasolla Seoulissa 11/2010, BCBS 12/2010, komission ehdotus (CRD IV) 7/2011, ministerineuvoston/parlamentin käsittelyt limittäin, valmis kesä 2012
- **Voimaantulo:** Neljässä vaiheessa 1.1.2016-1.1.2019 (0,625%, 1,25%, 1,875% ja 2,50%).

Yleinen pääomapuskuri (Capital Conservation Buffer) (2)

■ (a) Pääoman säilyttämistoimenpiteiden raja-arvot (Basel III, CRD art. 131)

Individual bank minimum capital conservation standards	
Common Equity Tier 1 Ratio	Minimum Capital Conservation Ratios (expressed as percentage of earnings)
4.5% - 5.125%	100%
>5.125% - 5.75%	80%
>5.75% - 6.375%	60%
>6.375% - 7.0%	40%
>7.0%	0%

Yleinen pääomapuskuri (Capital Conservation Buffer)

(3)

- (b) **Jakokelpoinen enimmäismäärä (Maximum Distributable Amount, MDA) (art. 131):** Jäsenvaltioiden on vaadittava laitoksia, jotka eivät täytä yhteenlaskettua puskurivaatimusta, laskemaan jakokelpoinen enimmäismäärä (Maximum Distributable Amount, MDA).
- (c) **Voitonjaon ym. rajoitukset ja pääoman säilyttämissuunnitelma (art. 131 ja 132):** Luottolaitoksille ja sijoituspalveluyrityksille, joiden pääoma jää vaadittuja puskureita pienemmäksi, asetetaan rajoituksia, jotka koskevat *voitonjakoa, rajoituksenalaisiin ensisijaisiin omiin varoihin kuuluviin instrumentteihin liittyviä maksuja sekä muuttuvien palkkioiden ja lisäeläke-etuuksien myöntämistä*. Lisäksi tällaisten laitosten on toimitettava valvontaviranomaisille pääoman säilyttämissuunnitelmat sen varmistamiseksi, että puskurit kerrytetään nopeasti uudelleen.
- (d) **Rajoituksettomiin ensisijaisiin varoihin liittyvän voitonjako-käsitteen kattavuus (art. 131):**
 1. käteisosinkojen maksaminen;
 2. kokonaan tai osittain maksettujen ilmaisosakkeiden tai määrättyjen muiden instrumenttien jakaminen;
 3. laitosten lunastamat tai ostamat omat osakkeet
 4. erikseen määrätty muut instrumentit, takaisinmaksut sekä erien jakamiset.
- (e) **Soveltaminen konsolidoidulla/soolo-tasolla (art. 123):** Jäsenvaltioiden on edellytettävä, että laitokset ylläpitävät sekä *konsolidointiryhmien että niihin sisältyvien erillisten yritysten tasolla* rajoituksettomista ensisijaisista omista varoista koostuvaa yleistä pääomapuskuria.

Yleinen pääomapuskuri (Capital Conservation Buffer) (4)

- Pääoman säilyttävän puskurin osalta ei merkittävää keskustelua Basel III:n ja CRD IV:n välisistä eroista
- Single rule book ja mahd. pyrkimys maksimiharmonisaatioon voidaan nähdä rajoitteena sille, että puskuria kasvatettaisiin kansallisella tasolla
- Toisaalta on esitetty, että puskurin siirtäminen asetuksesta direktiiviin luo edellytyksiä tiukemmille vaatimuksille kansallisella tasolla ja olisi enemmän Basel III:n minimiharmonisaation mukainen
- Käytännössä harmonisaatiokysymykset ovat koskeneet vastasyklisestä puskurista käytävää keskustelua
- EU:n SIFI-hankkeen suhteesta CRD IV:een ei toistaiseksi ole tarkkaa tietoa
- CRD:n aikataulu yhteneväinen Basel III:n kanssa, puskuri voimaan vaiheittain 1.1.2016-1.1.2019

Vastasyklinen pääomapuskuri (Counter-Cyclical Buffer) (1)

- **Perusta:** BCBS 12/2009 s. 68 (procyclicality, excessive credit growth), Commission Services Staff Working Document 2/2010 s. 52 (countercyclical measures), BCBS:n konsultaatioasiakirja 7/2010 (Macro Variables Task Force, MVTF), BCBS:n 12/2010 ohjeistus (Guidance for national authorities operating the countercyclical capital buffer), BCBS regulatory framework 12/2010, sekä BCBS 6/2011 ja komission direktiiviehdotus (7/2011)
- **Funktio:** Puskurin tavoitteena on varmistaa, että pankkisektorilla kokonaisuutena on riittävästi pääomia ylläpitämään luotonantoa luottokuplan jälkeen. Puskuri (0-2,5%, common equity) täydentää pääomavaatimusta ja konvertoituu osaksi pääoman säilyttävää puskuria. Puskuri on maakohtainen ja kohtelee kaikkia jäsenmaan pankkeja samalla tavalla. Pankeilla pääsääntöisesti vuosi aikaa ottaa puskuri käyttöön kun valvoja on päättänyt käyttönotosta.
- **Päätöksenteko:** G20-tasolla Seoulissa 11/2010, BCBS 12/2010, komission ehdotus (CRD IV) 7/2011, ministerineuvoston/parlamentin käsittelyt limittäin, valmis kesä 2012
- **Voimaantulo:** Kuten pääoman säilyttävä puskuri, vaiheittain 1.1.2016-1.1.2019

Vastasyklinen pääomapuskuri (Counter-Cyclical Buffer) (2)

- (a) **Määräytymisen perusteet (res. 57, art. 126):** Sen varmistamiseksi, että vastasykliset puskurit vastaavat asianmukaisesti riskiä, joka kohdistuu pankkialaan luotonannon liiallisen kasvun vuoksi, luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten olisi laskettava laitospohjaiset puskurinsa niissä maissa sovellettavien vastasyklisten puskurikantojen painotettuna keskiarvona, joissa niiden luottovastuut sijaitsevat.
- (b) **Credit-to-GDP guide (res. 58, art. 125):** Puskurikantaa määriteltäessä olisi otettava huomioon luottomäärien kasvu ja muutokset kyseisessä jäsenvaltioissa myönnettyjen luottojen suhteessa BKT:hen sekä mahdolliset muut rahoitusvakauteen kohdistuvien riskien kannalta relevantit muuttujat. Edistääkseen kansainvälistä yhdenmukaisuutta vastasyklisten puskurikantojen vahvistamisessa BCBS on kehittänyt menetelmän luottojen ja BKT:n välisen suhteen pohjalta.
- (c) **Kansallinen viranomainen (res. 57, art. 126):** Kunkin jäsenvaltion olisi nimettävä viranomainen, jonka tehtävänä on vahvistaa neljännesvuosittain vastasyklisen pääomapuskurin taso kyseisessä jäsenvaltiossa olevia vastuita varten.

■ (d) Pääoman säilyttämistoimenpiteiden raja-arvot (Basel III, CRD art. 131)

Individual bank minimum capital conservation standards	
Common Equity Tier 1 (including other fully loss absorbing capital)	Minimum Capital Conservation Ratios (expressed as percentage of earnings)
Within first quartile of buffer	100%
Within second quartile of buffer	80%
Within third quartile of buffer	60%
Within fourth quartile of buffer	40%
Above top of buffer	0%

Vastasyklinen pääomapuskuri (Counter-Cyclical Buffer) (4)

- (e) **Euroopan järjestelmäriskikomitean rooli (res. 60, art. 125):** EJRK voi asetuksen (EU) n:o 1092/2010 16 artiklan mukaisilla suosituksilla antaa jäsenvaltioiden nimeämille viranomaisille vastasyklisten puskurikantojen vahvistamista koskevia ohjeita.
- (f) **Vastavuoroisuus (art. 127):** Jos viranomainen on vahvistanut (tai kolmannen maan asianomainen viranomainen on vahvistanut) vastasyklisen puskurikannan, joka on yli 2,5 prosenttia, muut nimetyt viranomaiset voivat tunnustaa kyseisen puskurikannan, jotta kotijäsenvaltiossa toimiluvan saaneet laitokset voivat sen perusteella laskea laitoskohtaiset vastasykliset pääomapuskurinsa.
- (g) **Ennakkoilmoitus (art. 126):** Kun viranomainen vahvistaa vastasyklisen puskurikannan ensimmäisen kerran tai korottaa voimassa olevaa vastasyklistä puskurikantaa, sen on myös määrättävä päivämäärä, josta alkaen laitosten on sovellettava korotettua puskurikantaa. Kyseinen päivämäärä saa olla enintään 12 kuukautta siitä päivämäärästä, jolloin korotettu puskurikanta on ilmoitettu.
- (h) **Laskeminen, raportointi ja julkaiseminen (art. 95, art. 420, art. 126):** Laskeminen ja raportointi muun vakavaraisuusraportoinnin yhteydessä neljännesvuosittain, sekä julkaiseminen tilinpäätöksissä ja osavuosikatsauksissa. Jäsenvaltion nimetyn viranomaisen on ilmoitettava neljännesvuosittain vahvistettava vastasyklinen puskurikanta verkkosivustollaan.

Vastasyklinen pääomapuskuri (Counter-Cyclical Buffer) (5)

- Vastasyklisen pääomapuskurin osalta merkittävää eroa Basel III:n ja CRD IV:n välillä
- Art. 126:ssa luodaan järjestelmä joka jakaa **vastasyklisen puskurin kahdeksi osaksi**, nk. yhteneväiseen EU-osaan (Buffer Guide) sekä osaan joka perustuu muihin (kansallisiin) muuttujiin. Rajat ylittäviä vaikutuksia olisi ensiksi mainitulla osalla.
- Ratkaisu lienee komission vastaus kritiikkiin Basel III-ehdotuksen staattisuudesta ja vääränlaisesta vastavuoroisuudesta
- Vastasyklisen puskurin osalta myös keskustelua maksimi/minimiharmonisaation sisällöstä ja merkityksestä
- Basel III ja CRD IV:n kritiikissä esitetty mm., että vastasyklisen puskurin kansallinen käyttö pitäisi tehdä entistä vahvemmin riippuvaiseksi Euroopan järjestelmäriskikomitean (EJRK) kannasta
- CRD:n aikataulu yhteneväinen Basel III:n kanssa, puskuri voimaan vaiheittain 1.1.2016-1.1.2019

Vastasyklinen pääomapuskuri (Counter-Cyclical Buffer) (6)

- CRD IV/CRR- hankkeeseen sisältyy muita elementtejä joita voidaan hyödyntää vastasyklisesti
- Makrovakausero- ja kehityksen sisältöä ja kehitystä käsitellään yleisesti G30-maiden julkaisussa ”Enhancing Financial Stability and Resilience – Macroprudential Policy, Tools, and Systems for the Future” (Lokakuu 2010)
- Keskustelua käydään laajasti Pilari II:n käytöstä makrovakausero-työkaluna suhteessa yksittäisiin valvottaviin ja valvottavaryhmittymiin (art. 92, art. 95, art. 98)
- Vastasyklisen puskurin rinnalle ehdotetaan mahdollisuutta kansallisille viranomaisille muuttaa saamisten riskipainoja kiinteistöluotoissa (art. 119)
- Lisäksi esitetään komissiolle mahdollisuutta CRR-asetuksen nojalla muuttaa Pilari I:n pääomavaatimuksia sektori-, alue-, ja jäsenvaltiokohtaisesti myös syklisin perustein (art. 443)

Velkaantuneisuusaste (Vähimmäisomavaraisuusaste)

Peik Granlund

Velkaantuneisuusaste (Leverage Ratio) (1)

- **Perusta:** BCBS 12/2009 s. 60, Commission Services Staff Working Document 2/2010 s. 25 sekä BCBS:n täydennykset/muutokset 7/2010, BCBS regulatory framework 12/2010, sekä BCBS 6/2011 ja komission ehdotus asetukseksi (7/2011)
- **Funktio:** Velkaantuneisuusasteen tavoitteena on täydentää riskiperusteisia pääomavaatimuksia luomalla yhtenäinen katto taseen saamisten ja taseen ulkopuolisten sitoumusten määrälle. Saatavat suhteutetaan Tier1:een. BCBS:n (QIS:n perusteella) ehdottama taso 3%. Taseen ulkopuolisille, peruutettaville sitoumuksille 10% konvertointi, muuten 100%, ja johdannaiset Basel II nettoutus.
- **QIS:** - sisältyi kevään 2010 harjoitukseen
- osa vuoden 2011 harjoitusta
- **Päätöksenteko:** G20-tasolla Seoulissa 11/2010, BCBS 12/2010 sekä komission ehdotus (CRR) 7/2011, ministerineuvoston/parlamentin käsittelyt limittäin, valmis kesä 2012
- **Voimaantulo:** Raportointi 1.1.2013-31.12.2021. Komission arvio ja kalibrointi 31.12.2016.

Velkaantuneisuusaste (Leverage Ratio) (2)

- (a) **Määritelmä (art. 416):** Velkaantuneisuusaste on laskettava niin, että laitoksen pääoman määrä jaetaan laitoksen vastuiden kokonaismäärällä, ja se on ilmaistava prosentteina.
- (b) **Laskeminen (art. 416, art. 475):** Laitosten on laskettava velkaantuneisuusaste kuukausittaisten velkaantuneisuusasteiden painottamattomana aritmeettisena keskiarvona vuosineljännekseltä.
- (c) **Pääoman määrä (art. 416):** Pääoman määrällä tarkoitetaan ensisijaisia omia varoja. QIS:in pohjalta BCBS arvioi myös Common Equity Tier 1:n ja kokonaispääoman hyödyntämistä vaihtoehtoisina pääoman määritelmänä.
- (d) **Vastuiden määritelmän lähtökohta (art. 416):** Vastuiden kokonaismäärä on kaikkien varojen vastuuarvojen ja niiden taseen ulkopuolisten erien summa, joita ei ole vähennetty määritettäessä pääoman määrää.

Velkaantuneisuusaste (Leverage Ratio) (3)

- **(e) Tase-erien arvostus (art. 416):** Laitosten on arvostettava varat ja taseen ulkopuoliset erät *art. 106 1. kohdan mukaan* (BS-items: accounting value after credit risk adjustments, OBS-items: percentage of nominal value after credit risk adjustments). Lähtökohta on, että ostettua reaali- tai rahoitusvakuutta, takausta tai luottoriskin vähentämistä ei saa käyttää varojen vastuuarvojen pienentämiseen. Lainojen ja talletusten nettouttaminen ei ole sallittua.
- **(f) Johdannaiset (art. 416):** Laitosten on määritettävä johdannaisten vastuuarvo *käyvän arvon menetelmää* käyttäen (art. 269) tai määrätyin edellytyksin *alkuperäisen riskin menetelmää* (nimellisarvo) (art. 270) käyttäen. Määrittäessään johdannaisten vastuuarvoa laitosten on otettava huomioon uudistamissopimusten ja muiden nettoutussopimusten vaikutukset lukuun ottamatta tuotteiden ristikkäisnettoutusta koskevia sopimuksia.

- (g) **Securities financing transactions, SFT (art. 416):** Laitosten on määritettävä takaisinostosopimusten, arvopaperien tai hyödykkeiden lainaksi antamista ja ottamista koskevien sopimusten, pitkän selvitysajan transaktioiden ja vakuudellisen limiittiluotonannon (margin lending) vastuuarvo *215 artiklan 1–3 kohdan mukaisesti* (Fully Adjusted Exposure Value) ja otettava päänettoutussopimukset huomioon tuotteiden ristikkäisnettoutusta koskevia sopimuksia lukuun ottamatta.
- (h) **Taseen ulkopuoliset erät (art. 416):** Laitosten on määritettävä taseen ulkopuolisten erien vastuuarvo (poislukien johdannaiset ja SFT:et) art. 106 1. kohdan mukaisesti seuraavin kyseisessä artiklassa lueteltuja erityisiä luottoriskioikaisuja koskevin muutoksin:
 - erityinen luottoriskioikaisu on 10 prosenttia, kun kyseessä on erikseen määritelty käyttämätön luottojärjestely, joka voidaan milloin tahansa ehdoitta peruuttaa;
 - erityinen luottoriskioikaisu on 100 prosenttia, kun kyseessä on mikä tahansa muu taseen ulkopuolinen erä.

Velkaantuneisuusaste (Leverage Ratio) (5)

- Erot Basel III:een ja CRR-asetukseen sisältyvien velkaantuneisuusastetta koskevien säännösten välillä eivät ole merkittäviä
- Asetukseen ei kuitenkaan sisälly lopullisia säännöksiä velkaantuneisuusasteesta vaan nyt esillä olevat säännökset koskevat vain seurantaa
- Ei minimi/maksimiharmonisaatioproblematiikkaa
- “When reviewing the impact of the leverage ratio on different business models, particular attention should be paid to business models which are considered to entail low risk, such as mortgage lending and specialized lending with regional governments, local authorities or public sector entities.” (res. 69)
- “Whether introducing the leverage ratio as a requirement for institutions would effectively constrain the risk of excessive leverage on the part of those institutions and, if so, whether the level for the leverage ratio should be the same for all institutions or should differ for different types of institution and, in the latter case, what additional calibrations would be required.” (art. 482)
- Basel III:n mukaan monitorointi alkanut 1.1. 2011, rinnakkaisseuranta 1.1.2013 - 1.1.2017, julkaiseminen 1.1. 2015 alkaen, jonka jälkeen arviointi ja integrointi pilari I:een 1.1.2018
- CRR:n mukaan raportointi alkaa 1.1.2013 ja loppuu 31.12.2021, julkaiseminen alkaa 1.1.2015 ja tavoitteina on tämän jälkeen komission arviointi ja sääntelyn integrointi pilari I:een 1.1.2018 (res. 68-70, art. 475, art. 482)

Pilari II

Jaakko Louekari

- Lähtökohtana pilari 2:een kuuluva dialogi valvottavan ja valvojan välillä
- ICAAP on valvottavan oma prosessi, SREP valvojan oma prosessi, joten tämän esityksen näkökulmat ovat seuraavat:

”Miten valvottavan oma vakavaraisuuden hallinnan prosessi muuttuu?”

”Miten valvojan arviointiprosessi muuttuu?”

Miten vakavaraisuuden hallintaprosessi (ICAAP) muuttuu?

- Nykyinen sääntely perustuu Baselin pankkivalvontakomitean **vuosina 2004/2005** laadittuun kehikkoon
- Luottolaitosdirektiivissä 2006/48/EY vakavaraisuuden hallinta on säädetty artiklassa 123 (ja LLL 54)
- Artikla 123: koko prosessi on kuvattu yhdessä artiklassa yhdeksällä rivillä...
- Nykyinen kehikko on siis jo 6-7 vuotta ”vanha”;
 - Julkistamisen jälkeen ollut mm. kaksi kriisiä
 - Toisaalta valvottavien ja valvojien arviointikäytännöt ja –menetelmät ovat kehittyneet vuosien varrella
 - Tarve muutoksille olisi ilmeinen...

Miten vakavaraisuuden hallintaprosessi (ICAAP) muuttuu? (2)

- Uusi sääntely sisältyy CRD IV **direktiiviehdotuksen** artiklaan 72
- Ei kuitenkaan muutoksia vakavaraisuuden hallintaa koskevan artiklan sisältöön sinänsä, teksti kuten ennenkin!
- **Vaikutukset tulevat tarpeesta arvioida koko prosessi uudelleen (vuoden 2012 aikana...):**
 - Direktiiviehdotus aiempaa laajempi, joten vastaavasti hallintaprosessin tulee olla tarkempi/laajempi
 - Hallintaprosessin osana käsiteltävien riskien ja niiden osa-alueiden määrä kasvaa
 - ICAAP perustuu riskien arviointiin, joten riskienarviointijärjestelmän oltava aiempaa laajempi ja tarkempi
 - Muutos on jatkuvaa, sillä direktiiviehdotukset tulevat voimaan useiden vuosien aikana
 - Huom. Hallintaprosessin ja sen kirjallisen kuvauksen ero

- Uusi sääntely sisältyy CRD IV **direktiiviehdotuksen** artiklaan 92
- Artikla 92: arvioitava vaikutukset rahoitusjärjestelmälle
 - Art. 92 "...and the risks that an institution poses **to the financial system** taking into account the identification and measurement of systemic risk under Article 23 of Regulation (EU) No 1093/2010."* = EBA Regulation.
- Artikla 94: leverage ratio osana pilari II arviota
- Artikla 95: arvion ja valvontatoimenpiteiden kohdistaminen samantyyppisiin valvottaviin (art. 94; samanlainen vastuiden maantieteellinen sijainti tai samanlainen liiketoimintamalli)
- Pääoman riittävyyden arvioinnissa otettava huomioon uudet pilari II komponentit
- **Vaikutuksia**
 - Arvioitavien seikkojen määrä aiempaa suurempi
 - Muutoksia sääntelyyn tehty kautta linjan, mutta tarkempia esim. EBA:n standardeja ei toistaiseksi ole, sääntely kuitenkin voimaan 2013 (?)
 - Arviointiprosessin oltava tehokas, jotta art. 95 voidaan soveltaa

Likviditeettiriski

Jaana Suihko

Euroopan komission direktiivi- ja asetusehdotus: LCR: yleinen puskurivaade

- LCR yleisellä tasolla, ehdotettu voimaantulo 2013: Asetusehdotuksen Artikla 401: Laitoksilla on oltava aina likvidejä varoja määrä, joka on arvoltaan yhtä suuri tai suurempi kuin likviditeetin ulosvirtaukset vähennettynä likviditeetin sisäänvirtauksilla stressitilanteissa, jotta voidaan varmistaa, että laitoksilla on maksuvalmiuspuskurit, jotka stressitilanteissa riittävät vastaamaan likviditeetin sisään- ja ulosvirtausten mahdolliseen epätasapainoon lyhyellä aikavälillä.
- Fivan standardissa jo nykyisin sitova likviditeettireservivaade: valvottavalla on oltava vapaiden likvidien varojen reservi likviditeettitilanteen nopean ja yllättävän heikentymisen varalta. Reservissä olevien varojen käyttämiselle likviditeettitilanteen tukemiseksi ei tule olla juridisia tai muita operatiivisia esteitä.
- Fivan standardissa suosituksina CEBS:n ohjeistus: reservin koko stressitesteihin perustuen ja reservin koostumus likviditeetin perustuen.

Euroopan komission direktiivi- ja asetusehdotus: LCR- raportointi: likvidit varat

- Raportoitavat likvidit varat: Asetusehdotuksen Artikla 404 ja Liite 3
- Artikla 404:
 - a) Käteinen ja talletukset keskuspankeissa
 - b) Siirtokelpoiset varat, joiden likvidiys ja luottoluokka on erittäin korkea
 - c) Siirtokelpoiset varat, jotka muodostuvat saamisista jäsenvaltion tai kolmannen maan keskushallinnolta tai jotka ovat jäsenvaltion tai kolmannen maan keskushallinnon takaamia, jos laitoksella on kyseisessä jäsenvaltiossa tai kolmannessa maassa maksuvalmiusriski, jonka se kattaa kyseisillä likvideillä varoilla
 - d) Siirtokelpoiset varat, joiden likvidiys ja luottoluokka on korkea

 - a-c oltava vähintään 60% koko puskurista. Huom! Jos hankittu lainaamalla, vakuuden oltava a-c laatua.
 - d) haircut 15%

 - Likvideinä varoina ei pidetä luottolaitoksen, sipan tai vakuutusyhtiön liikkeeseen laskemia, paitsi
 - Luottolaitosten katetut joukkolainat (covered bonds) hyväksytään, mutta näistäkään ei omat tai ryhmän liikkeeseen laskemat
 - Jäsenvaltion keskus- tai aluehallinnon perustaman ja tukeman luottolaitoksen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat hyväksytään. Jvk:lle on oltava kyseisen hallinnon takaus, ja siitä saadut varat käytetään rahoittamaan edistämislainoja yleistä etua koskeviin tavoitteisiin.
 - Rahastosijoitukset hyväksytään 250 miljoonaan euroon saakka, mikäli rahasto sijoittaa likvideihin varoihin (haircutit 5% b-c ja 20% d)

- Likvideinä varoina raportoitavien erien vaadittavat ominaisuudet:
 - Keskuspankkivakuuskelpoisia
 - Hinta voidaan määrittää helposti laskettavalla kaavalla
 - Pörssilistattuja
 - Aktiiviset myynti- ja repomarkkinat
 - Oltava myytävissä tai revottavissa minä hetkenä hyvänsä seuraavan 30 päivän aikana
 - Erän myyntiä tai repoamista testataan säännöllisesti

- Artiklan 481(2) kriteereitä voidaan käyttää

- Direktiivi- ja asetusehdotuksen merkittävimmät erot Baseliin nähden likviditeettisääntelyssä ovat:
 1. CRD4 NSFR sisältää toistaiseksi vain tase-erien raportoinnin. Tase-erien painotuksia ei ehdotuksessa vielä ole.
 2. CRD4 NSFR ehdotetaan raportoitavaksi neljännesvuosittaisin maturiteettiluokittain vuoteen saakka, kun taas Basel on käyttänyt yhden vuoden maturiteettiaikarajaa.
 3. CRD4 LCR-raportoinnissa ehdotetaan likviditeettipuskuriin hyväksyttäväksi varoiksi hieman laajempaa valikoimaa kuin Baselissa:
 - Rahasto-osuuksia voidaan käsitellä likvideinä varoina 250 miljoonan euron määrään asti, mikäli rahasto sijoittaa likvideihin varoihin.
 - Jäsenvaltion keskus- tai aluehallinnon perustaman ja tukeman luottolaitoksen liikkeeseen laskemat joukkovelkakirjat hyväksytään. Jvk:lle on oltava kyseisen hallinnon takaus, ja siitä saadut varat käytetään rahoittamaan edistämislainoja yleistä etua koskeviin tavoitteisiin.

- Asetusehdotuksen Artikla 403: EBA laatii raportointia koskevat teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset ja toimittaa ne komissiolle 1.1.2013
- LCR-raportointi vähintään kuukausittain ja NSFR-raportointi vähintään neljännesvuosittain.
- SGL aloittanut LCR-raportointitaulukon laatimisen
- Asetusehdotuksen Artikla 481(1): EBA antaa vuosittain raportin komissiolle, onko LCR-vaateella olennaisen haitallinen vaikutus
 - valvottavien liiketoimintaan ja riskiprofiiliin tai
 - finanssimarkkinoihin tai
 - talouteen ja pankkien antolainaukseen; erityisesti pk-yrityksille ja ulkomaankaupan rahoitukseen
- EBA:n annettava ensimmäinen raportti komissiolle 31.12.2013

- Asetusehdotuksen Artikla 481(2): EBA raportoi komissiolle 31.12.2013 mennessä 404 Artiklassa tarkoitetuista yhtenäisistä määritelmistä siirtokelpoisten varojen korkealle ja erittäin korkealle likvidiydelle ja luottoluokalle. EBA testaa erityisesti seuraavia kriteerejä ja mikä olisi niiden asianmukainen taso:
 - varoilla käytävä kaupan vähimmäismäärä
 - liikkeeseenlaskettu määrä
 - läpinäkyvät hinnoittelua koskevat ja kaupankäynnin jälkeiset tiedot
 - luottoluokat
 - hintavakaus
 - keskimääräinen kaupankäynnin määrä ja yksittäisen kaupan keskimääräinen koko
 - osto- ja myyntitarjousten enimmäisero
 - jäljellä oleva maturiteetti
 - vähimmäiskiertonopeus

- Asetusehdotuksen Artikla 407: EBA laatii teknisten täytäntöönpanostandardien luonnoksen, jossa luetellaan valuutat, joissa likvidien varojen saatavuuteen liittyy rajoituksia.
- Luonnos on annettava komissiolle 1.1.2013
- Asetusehdotuksen Artikla 409: EBA laatii teknisten täytäntöönpanostandardien luonnokset komissiolle 1.1.2013 mennessä koskien niitä vähittäistalletuksia, joihin sovellettaisiin korkeampaa ulosvirtausparametria kuin 5% tai 10%
- Vähintään 5% ulosvirtauksella olevat vähittäistalletukset:
 - Oltava talletussuojan piirissä
 - Talletus on osa vakiintunutta liiketoimintasuhdetta, minkä vuoksi sen nostaminen on erittäin epätodennäköistä tai
 - Talletus on maksuliikennetilillä, ml. palkkatilit
- Muut vähittäistalletukset vähintään 10% ulosvirtaus
- Artikla 400: Vähittäistalletuksella tarkoitetaan velkaa luonnolliselle henkilölle tai pk-yritykselle, kun kokonaisvelka tällaiselle asiakkaalle tai keskenään sidossuhteessa olevien asiakkaiden ryhmälle on pienempi kuin 1 miljoonaa euroa.

Luotettava hallinto

Sirpa Näkyvä

- Corporate governance -sääntelyn ydin entisellään (Art. 73)
 - Pääomastrategia ja vakavaraisuuden hallinnan prosessi
 - Luotettava hallinto
 - Selkeä organisaatorakenne
 - Selkeästi määritellyt valta-, vastuu- ja raportointisuhteet
 - Toimivat prosessit riskien tunnistamiseen, hallintaan, valvontaan ja raportointiin
 - Riittävä sisäinen valvonta - mukaan lukien toimivat talous- ja raportointijärjestelmät
 - Palkitseminen, joka ei johda liialliseen riskinottoon

- Palkitsemissääntely – jaettu eri artikloihin 74 ja 88-91
 - sisältö ei ole muuttunut

- *Management body (in its supervisory function) = hallitus/hallintoneuvosto*

- Yleiskommentti:
 - CRD IV:ssä aiempaa yksityiskohtaisempaa corporate governance –sääntelyä
 - samat asiat olleet Fivan standardeissa jo suosituksina

■ Art. 75 Riskienhallinta

- Hallitus hyväksyy riskistrategian ja politiikat riskien ottoon, hallintaan, valvontaan ja vähentämiseen
- Hallituksen käytettävä riittävästi aikaa riskiasioiden käsittelyyn
- Riskienhallintavaliokunta pakolliseksi - liiketoiminnasta riippumattomia ja riittävän perehtyneitä hallitusjäseniä; tehtäviä täsmennetty
- Liiketoiminnoista riippumaton riskienvalvontatoiminto, joka antaa kokonaiskuvan riskeistä hallitukselle
- Riskienvalvonnalla tarvittaessa suora raportointiyhteys hallitukseen
- Riskienvalvonnasta vastaava johtavassa asemassa - vaihto tai irtisanominen vain hallituksen etukäteishyväksynnällä.

■ Valiokunnat pakollisia

- Suhteellisuusperiaate: competent authority may authorise an institution not to establish

■ Art. 86 Hallinnon järjestäminen

- Hallitus vastaa
- Strategisten tavoitteiden, riskistrategian ja sisäisen hallinnon vahvistaminen ja toimivuuden valvonta
- Toimivan johdon valvonta
- Hallituksen puheenjohtaja ei saa olla toimitusjohtaja – poikkeus vain valvojan luvalla
- Nimitysvaliokunta pakolliseksi - sen tehtäviä kuvattu

- Art. 87 Vaatimuksia hallituksen yksittäisille jäsenille ja hallitukselle kokonaisuudessaan
 - Hyvämaineisia, asiantuntevia henkilöitä, joilla riittävästi aikaa
 - Hallitusjäsenyyksien määrään esitetään rajoja
 - Hallituksella kokonaisuudessaan tehtävän edellyttämä osaaminen ja kokemus
 - Yhtiön osoitettava riittävästi resursseja hallitusjäsenten perehdyttämiseen ja kouluttamiseen

- Luonnos sisältää EBAlle velvoitteen laatia nimetyistä asioista teknisiä sääntelystandardeja (RTS) komissiolle – aikaraja 31.12.2015
 - Sisäisen valvonnan prosessit ja toimintatavat Art. 73 (3)
 - Hallitusjäseniin liittyvien vaatimusten määrittely Art. 87 (5) **esim.**
 - riittävä ajankäyttö, riittävä osaamistaso
 - moninaisuus-käsite (engl. diversity) = sukupuoli, ikä, kokemus, koulutus, maantieteellinen jakauma, jne.

Systemisesti merkittävät rahoituslaitokset

Sampo Alhonsuo

G-SIFI ja G-SIB, eli globaalit systeemisesti merkittävät rahoituslaitokset / pankit

- “We are determined to make sure that no financial firm is too-big-to-fail and that taxpayers should not bear the costs of resolution”
(G-20 kokous Cannes 4.11.2011, julkilausuma)
- Systeemisesti merkittävälle pankeille tiukempia vaatimuksia kuin muille finanssilaitoksille ja pankeille
 - Valvontaa tehostetaan kansainvälisen viranomaisyhteistyön avulla
 - Viranomaisille tarvittavat työkalut pankkien toiminnan lakkauttamiseksi hallitusti tai tarvittaessa pelastamiseen
 - Kriisinsietokykyä parannetaan tiukentamalla vakavaraisuusvaatimuksia (“Additional Loss Absorbency Requirement”)
- G-SIFI lista julkaistu 4.11.2011: Nordea ainut pohjoismainen G-SIFI
- Lisöpääomavaade: 1,0 % - 2,5 %-yksikköä (3,5%-yks.)
- Lisöpääomavaade pitää täyttää rajoituksettomilla ensisijaisilla omilla varoilla (ydinvakavaraisuus, core tier 1)

- Basel Committee on Banking Supervision (BCBS) ja Financial Stability Board (FSB): aiemmat konsultaatiodokumentit ja G20-kokouksen yhteydessä tuoreet julkistukset
- Viisi määrittelyluokkaa ja niiden yksittäiset mittarit G-SIFI arvioinnissa
 1. **Toiminta rajojen yli:** saamiset muista maista, velat muista maista
 2. **Koko:** kokonaisaltistumat (Basel III:n vähimmäisomavaraisuusasteen määritelmän mukaan)
 3. **Linkittyneisyys:** finanssijärjestelmän sisäiset varat, finanssijärjestelmän sisäiset velat, markkinavarainhankinnan aste
 4. **Korvattavuus / infrastruktuuri:** Asiakasvarat säilytyspalvelussa, selvitettyt maksut maksujärjestelmissä, velka- ja osakemarkkinoiden takausten arvo
 5. **Monimutkaisuus:** OTC-johdannaisten nimellisarvo (over the counter), epälikvidit varat, kaupankäyntisalkun ja myytävissä olevien rahoitusvarojen arvo
- G-SIFI vakavaraisuusvaatimus voimaan asteittain 2016 alkaen niille instituutioille, jotka 2014 arvioitu G-SIFiksi (2013 lopun tiedot)
- Vaikuttavuusanalyysi julkaistu (BCBS)

Muutokset vähimmäisvakavaraisuusvaatimukseen osana EU:n yhteistä sääntökirjaa

Taina Erovaara-Williams

- Kansallisen harkinnan ja optioiden poistaminen
- Harmonisoitu sääntely; tiukemmat vaatimukset mahdollisia vain
 - Jos kansallisten olosuhteiden perusteella oikeutettua (esim. kiinteistövakuudellisten luottojen käsittely)
 - Tarpeen rahoitusmarkkinoiden vakauden kannalta (komission valtuus tiukempien vaatimusten asettamiseen)
 - Pankin riskiprofiilista johtuen

 - Suurissa asiakasriskeissä kuitenkin edelleen mukana kansallista harkintaa (mm. konsolidointiryhmän sisäisten erien ja keskusluottolaitosvastuiden käsittely)
 - Käsittelyn uudelleenarvointi 31.12.2013 mennessä (Komissio)

- Asuin- ja liikekiinteistövakuudellisen luotonannon tappiodatan raportointi EBA:n kehittämien raportointilomakkeiden mukaisesti (SA ja IRB –pankit)
 - Valvojille vuosittainen julkistamisvelvollisuus

- IRBA:
 - IRBAn lattiasäätö (80 % Basel 1) ehdotetaan pidettäväksi voimassa ainakin 31.12.2015 asti.
 - Tiukkojen kriteereiden täytyessä valvojalla mahdollisuus olla vaatimatta Basel I vertailua (konsultoitava EBAA)
 - Asuntovakuudellisten vähittäisvastuiden vastuilla painotettu LGD ei saa olla alempi kuin 10 % (ehdotetaan pysyväksi)
 - Liikekiinteistövakuudellisten vähittäisvastuiden vastuilla painotettu LGD ei saa olla alempi kuin 15 % (ehdotetaan pysyväksi)

- Kiinteistövakuudellisten saamisten käsittely
 - Asuinkiinteistövakuudelliset saamiset: 35 %:n riskipaino
 - Liikekiinteistövakuudelliset saamiset: 50 %:n riskipaino
 - Valvojan vähintään kerran vuodessa arvioitava, onko perusteita korkeampien riskipainojen tai muiden tiukempien kriteereiden (esim. LTV-taso) vaatimiselle makrovakauden näkökulmasta
 - Arviointi perustuu tappiodataan ja kiinteistömarkkinoiden tulevaisuuden näkyisiin
 - Valvojan konsultoitava EBAA, joka myös julkaisee jäsenmaiden korkeammat riskipainot ja muut tiukemmat kriteerit
 - Pakollinen vastavuoroisuus
- Luottolaitossaamisten riskipainon määräytyminen ensisijassa luottolaitoksen ECAI -luokituksen perusteella, toissijaisesti valtiosaamisten riskipainon perusteella
- Lisätty uusi vastuuryhmä: osakesaamiset
- Maksukyvyttömyyden (default) määritelmäksi IRBAn määritelmä
- Erityisen korkean riskin erät:
 - venture capital –sijoitukset, sijoitukset vaihtoehtoisiiin sijoitusrahastoihin (AIF) ja spekulatiivinen kiinteistörahoitus + muut EBAn ohjeistuksen mukaiset erityisen korkean riskin erät